АСОЦІАЦІЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ ПРИВАТНОЇ ФОРМИ ВЛАСНОСТІ
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АКАДЕМІЯ WSB У М. ДОМБРОВА ГУРНИЧА (РЕСПУБЛІКА ПОЛЬЩА)
TURIBA UNIVERSITY (ЛАТВІЯ)
SUMGAYIT STATE UNIVERSITY
BAKU STATE UNIVERSITY (АЗЕРБАЙДЖАНСЬКА РЕСПУБЛІКА)
MODERN COLLEGE OF BUSINESS AND SCIENCE (СУЛТАНАТ ОМАН)
BUSINESS TECHNOLOGICAL UNIVERSITY OF GUAYAQUIL (РЕСПУБЛІКА ЕКВАДОР)
TASHKENT STATE UNIVERSITY OF ECONOMICS (РЕСПУБЛІКА УЗБЕКИСТАН)

МАТЕРІАЛИ

ІІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«УКРАЇНА 2026: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ»

ПРИСВЯЧЕНОЇ 35-РІЧЧЮ ЄВРОПЕЙСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Київ – 2026

УДК 502.131.1"2026"(477)

Редакційна колегія:

Тимошенко О. І. — Голова Асоціації навчальних закладів України приватної форми власності, ректор Європейського університету, доктор філософських наук, професор (відп. редактор).

Прокопенко Н. С. — д.е.н, професор, проректор з наукової роботи Європейського університету;

Відповідальні секретарі:

Діденко І. А. – к.с-г.н., завідувач кафедри екології та ландшафтного дизайну Європейського університету;

Черкасов І. А. – лаборант кафедри екології та ландшафтного дизайну Європейського університету.

Україна 2026: виклики та перспективи сталого розвитку: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 22 жовтня 2026 р.) [Електронне видання] / редкол.: О. І. Тимошенко та ін. – Київ: Вид-во Європейського університету, 2026. – 839 с. – Режим доступу: https://e-u.edu.ua/ua/nauka/kalendar-i-materiali-naukovo-praktichnih-konferentsij/, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова укр. і англ.

Збірник наукових праць містить наукові дослідження у вигляді тез авторів у напрямі обґрунтування сучасних концепцій, моделей, механізмів, проблем та перспектив розвитку наукових засад у різних сферах та галузях людської діяльності в умовах викликів та перспектив сталого розвитку.

Відповідальність за зміст матеріалів, достовірність наведених фактів, цитат і посилань несуть автори. Матеріали подано в авторській редакції

© Європейський університет, 2026

УПРАВЛІННЯ ІНТЕРНЕТ-РЕКЛАМОЮ ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА
Печерських І. Е., Мельник Н. В. *674*

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА СИСТЕМИ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ДЕТЕРМІНАНТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ОСВІТНЬОЇ СФЕРИ
Чайка А. В., Бреус С. В. *677*

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ЧИННИК СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ
Рябікова Г. В. *679*

ESG-МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ІНТЕГРАЦІЇ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ООН У СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В УМОВАХ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ
Андрушкевич Н. В. *680*

ЗЕЛЕНА ТА ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІДНОВЛЕННЯ: ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ, ЦИРКУЛЯРНІСТЬ І ПАРТНЕРСЬКЕ УПРАВЛІННЯ
Шимчук Г. В., Яцків П. О. *684*

УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТОМ МІЖ ЛІКВІДНІСТЮ ТА ЦІЛЯМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОДОВОЛЬЧИХ ПІДПРИЄМСТВ
Мільман Л. М. *688*

СТАН ФІНАНСУВАННЯ ОСВІТИ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ
Швець М. О., Вдовенко Л. О. *689*

УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ МАТЕРІАЛЬНИХ ПОТОКІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕСУРСОЗБЕРЕЖЕННЯ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ
Польова А. В., Пріхно І. М. *693*

МАРКОВСЬКІ ТА НАПІВМАРКОВСЬКІ МОДЕЛІ ДЛЯ УПРАВЛІННЯ ІТ-ПРОЄКТАМИ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ
Скляренко О. В., Колодінська Я. О. *698*

8. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development: Resolution adopted by the UN General Assembly on 25 September 2015. A/RES/70/1. New York : United Nations, 2015.

ЗЕЛЕНА ТА ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІДНОВЛЕННЯ: ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ, ЦИРКУЛЯРНІСТЬ І ПАРТНЕРСЬКЕ УПРАВЛІННЯ

Шимчук Г. В.,
старший викладач кафедри комп'ютерних наук,
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Яцків П. О.,
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

Відновлення України є не лише завданням фізичної реконструкції зруйнованих об'єктів, а й можливістю модернізувати локальні системи відповідно до принципів сталого розвитку. За спільною оцінкою Уряду України, Групи Світового банку, Європейської Комісії та Організації Об'єднаних Націй RDNA5, станом на 31 грудня 2025 року потреби у відбудові та відновленні оцінюються майже у 588 млрд дол. США протягом наступного десятиліття [11]. Такий масштаб потреб робить неможливим повернення до довоєнної моделі інфраструктури без переосмислення її енергоефективності, цифрової керованості, ресурсної ощадності та стійкості до криз. Територіальна громада в цих умовах стає ключовим рівнем, на якому стратегічні цілі мають перетворюватися на конкретні інвестиційні проєкти.

Метою роботи є обґрунтування інтегрованого підходу до зеленої та цифрової трансформації територіальних громад у процесі відновлення. Підхід пов'язує чотири взаємозалежні компоненти: енергетичну стійкість, цифрове планування та управління даними, циркулярне використання ресурсів, а також прозоре партнерське управління. Така модель відповідає кроссекторальним і управлінським Цілям сталого розвитку, насамперед ЦСР 7, 8, 12, 13, 16 і 17, та узгоджується з логікою європейської інтеграції України.

Першим компонентом є енергетична стійкість. Війна продемонструвала вразливість надмірно централізованих систем постачання та високу ціну низької енергоефективності будівель. Для громад пріоритетними мають стати термомодернізація комунальних будівель, модернізація систем теплопостачання, встановлення розподіленої генерації, локальних накопичувачів, енергоефективного освітлення та систем енергомоніторингу. У 2026 році UNDP та Ощадбанк окремо визначили модернізацію теплових мереж, підвищення енергоефективності громадських будівель, а також децентралізовані й відновлювані енергетичні рішення як напрями підтримки відновлення громад [8]. Важливо, щоб такі заходи формувалися не як набір несумісних закупівель, а як портфель, заснований на енергетичному балансі громади, сценаріях аварійної роботи та оцінці вартості життєвого циклу.

Другим компонентом є цифрове планування. Ефективне відновлення потребує достовірної просторової інформації про пошкоджені об'єкти, мережі, земельні ресурси, доступність соціальних послуг, демографічні зміни та інвестиційні проєкти. Практика 2026 року показує, що українські громади вже посилюють спроможність працювати з геоінформаційними системами, цифровізувати паперові матеріали, проводити польовий збір даних і застосовувати просторовий аналіз для планування відновлення [6]. Передача громадам GPS-обладнання, засобів дистанційного зондування і комп'ютерної техніки також спрямована на формування рішень, заснованих на даних. З організаційної точки зору доцільним є створення єдиного реєстру об'єктів відновлення з геоприв'язкою, станом, пріоритетністю, кошторисом, джерелом фінансування та показниками результативності.

Цифровізація, однак, не повинна зводитися до придбання програмного забезпечення. Ключовою цінністю є сумісність даних і можливість повторного використання інформації різними підрозділами. Тому мінімальний цифровий контур громади має включати стандартизований каталог активів, геоінформаційну платформу, систему моніторингу проєктів, відкриту частину даних для громадськості та регламент актуалізації інформації. За достатньої зрілості на цій основі можна розвивати цифрові двійники окремих інфраструктурних систем, моделювати сценарії енергоспоживання, транспортної доступності чи розвитку територій. Такий підхід зменшує ризик дублювання робіт і підвищує якість інвестиційних рішень.

Третім компонентом є циркулярність. Масштабне будівництво та демонтаж створюють значні потоки матеріалів, які за традиційної лінійної моделі перетворюються на відходи. Для відновлення доцільно застосовувати принцип «відходи як ресурс»: проводити сортування безпечних матеріалів, повторне використання придатних елементів, перероблення мінеральних будівельних відходів і підтримувати локальне виробництво вторинних матеріалів. У 2026 році UNIDO та UNDP разом із технологічним партнером оголосили ініціативу з використання будівельних уламків як ресурсу для низьковуглецевих матеріалів та створення локальних робочих місць [10]. Така практика безпосередньо поєднує ЦСР 12 із відновленням економіки та зменшенням екологічного навантаження.

Четвертий компонент — партнерське управління. Обсяг потреб відновлення значно перевищує можливості місцевих бюджетів, тому громади мають уміти формувати проєкти, які можуть залучати державні, донорські, банківські та приватні ресурси. Ukraine Facility передбачає до 50 млрд євро підтримки у 2024–2027 роках і прямо пов'язує відновлення з реформами, зеленим та цифровим переходом [2]. При цьому не менше 20 % безповоротної фінансової підтримки передбачається для потреб субнаціональних органів влади, а щонайменше 20 % інвестиційної складової має, наскільки це можливо в умовах війни, сприяти кліматичним та екологічним цілям [2]. Рада ЄС також пов'язує регулярні виплати із виконанням визначених реформ та інвестиційних індикаторів [1]. Для громад це означає необхідність переходу від логіки «знайти

грант під готову ідею» до формування проєктного портфеля з чіткими результатами, показниками та механізмами контролю.

Важливим напрямом є посилення інституційної спроможності місцевого рівня. Запущена у 2026 році друга фаза EU4Recovery спрямована на відновлення базових послуг, місцеве управління, економічне відновлення та соціальну згуртованість у постраждалих громадах [5]. Окремо створений Local Development Finance Facility має допомагати переводити пріоритетні муніципальні проєкти у формат, придатний для залучення фінансування, поєднуючи технічну допомогу з інструментами зниження фінансових ризиків [9]. Це свідчить про зміну підходу: конкурентною перевагою громади стає не лише наявність потреб, а здатність обґрунтувати проєкт, забезпечити прозорість, підготувати дані та продемонструвати вимірюваний суспільний ефект.

Для реалізації інтегрованої моделі пропонується п’ятиетапний цикл. На першому етапі проводиться базова діагностика: енергетичні баланси, інвентаризація активів, просторові дані, аналіз потоків відходів, оцінка доступності послуг і фінансової спроможності. На другому етапі визначаються критичні функції громади та сценарії ризику, включаючи тривалі перебої енергопостачання, пошкодження мереж, переміщення населення або обмеження логістики. На третьому формується портфель проєктів, де кожен захід має техніко-економічне обґрунтування, джерело даних, показники результату та відповідального виконавця. На четвертому етапі підбирається модель фінансування — бюджет, грант, кредит, державно-приватне партнерство або їх комбінація. На п’ятому етапі результати відстежуються через цифрову систему моніторингу та публічну звітність.

Систему показників доцільно будувати за чотирма групами. Для енергетичної стійкості це можуть бути питоме споживання енергії у комунальних будівлях, частка локальної генерації, резервна автономність критичних об’єктів і скорочення втрат. Для цифрової зрілості — частка активів з актуальною геоприв’язкою, повнота реєстрів, частота оновлення даних, кількість сервісів із цифровим моніторингом. Для циркулярності — частка відсортованих і повторно використаних матеріалів, обсяг відходів, спрямованих на перероблення, та частка закупівель із критеріями життєвого циклу. Для управління — частка проєктів з публічними паспортами, дотримання строків і бюджетів, обсяг залученого зовнішнього фінансування, рівень участі громадськості та виконання антикорупційних процедур.

Зелена та цифрова трансформація має враховувати ризики. По-перше, цифрові платформи можуть створити нову фрагментацію, якщо різні проєкти використовують несумісні формати даних. По-друге, технологічно складні рішення без локальної компетентності формують залежність від постачальника. По-третє, «зелена» інфраструктура може втратити стійкість, якщо не передбачено резервування та сервісне обслуговування. По-четверте, прискорені закупівлі під час відновлення підвищують ризики непрозорості. Тому цифровізація повинна супроводжуватися стандартами даних, кібербезпекою та

навчанням персоналу, а зелені проєкти — оцінкою життєвого циклу, технічною експлуатаційністю та відкритим моніторингом.

Станом на 2026 рік міжнародні програми дедалі чіткіше поєднують відновлення України з поняттями «green recovery», інклюзивності та належного врядування. На національному рівні оновлена довгострокова стратегія низьковуглецевого розвитку до 2050 року пов'язує декарбонізацію з післявоєнним відновленням та європейською інтеграцією [7]. UNDP у річному звіті за 2025 рік також підкреслює перехід від екстреного реагування до довгострокової стійкості, модернізації енергетики, цифрових послуг та відбудови за принципом «Build Back Better» [4]. Це створює для громад сприятливе інституційне середовище, однак реальний результат залежатиме від якості місцевого планування і здатності поєднати окремі проєкти в єдину систему.

Отже, відновлення територіальних громад доцільно розглядати як інтегрований процес зеленої, цифрової та управлінської модернізації. Енергоефективність і децентралізована генерація підвищують стійкість, просторові дані й цифровий моніторинг покращують обґрунтованість рішень, циркулярні підходи зменшують ресурсні втрати, прозоре партнерське управління забезпечує довіру та доступ до фінансування. Практичний принцип такого підходу можна сформулювати як «відновлювати краще, ніж було»: кожен інфраструктурний проєкт має одночасно вирішувати поточну проблему, знижувати майбутню вразливість і створювати вимірюваний внесок у Цілі сталого розвитку. Саме на рівні громад цей принцип може перетворитися з декларації на систему конкретних рішень, показників і відповідальності.

Список використаних джерел

1. Council of the European Union. Ukraine Plan: Council Greenlights Regular Payments under the Ukraine Facility. Brussels, 14 May 2024.

2. European Commission. Ukraine Facility. Brussels: European Commission, 2026.

3. United Nations Development Programme. EU4Recovery: Project Overview. Kyiv: UNDP, 2026.

4. United Nations Development Programme. UNDP Ukraine Annual Report 2025: Resilient Recovery and Inclusive Development. Kyiv: UNDP, 2026.

5. United Nations Development Programme. EU and UNDP Officially Launch EUR 50 Million EU4Recovery Phase II Partnership for Ukraine. Kyiv, 6 May 2026.

6. United Nations Development Programme. UNDP Strengthens Community Capacity in Information Management and GIS for Recovery Planning. Kyiv, 26 February 2026.

7. United Nations Development Programme. Ukraine Adopts Updated Long-Term Low Emissions Development Strategy to 2050 with UNDP Support. Kyiv, 18 June 2026.

8. United Nations Development Programme. UNDP, Oschadbank Sign Memorandum to Support Energy Resilience and Recovery in Ukraine. Kyiv, 12 May 2026.

9. United Nations Development Programme. UNDP and National Development Institution Launch Local Development Finance Facility to Drive Ukraine's Sustainable Recovery. Kyiv, 20 February 2026.

10. UNIDO, UNDP, Tagawa Shikkui Labs. Partnership to Support Sustainable Reconstruction Solutions in Ukraine. Kyiv, 7 May 2026.

11. World Bank Group, Government of Ukraine, European Commission, United Nations. Updated Ukraine Recovery and Reconstruction Needs Assessment (RDNA5). Washington, DC, 23 February 2026.

УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТОМ МІЖ ЛІКВІДНІСТЮ ТА ЦІЛЯМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОДОВОЛЬЧИХ ПІДПРИЄМСТВ

Мільман Л. М.,
канд. екон. наук, доцент кафедри менеджменту, маркетингу і логістики
Чернівецький торговельно-економічний інститут
Державного торговельно-економічного університету

За системного шоку агропродовольче підприємство першочергово забезпечує критичні платежі та фінансування виробничого циклу. Водночас скорочення витрат на ощадливе використання ресурсів, підтримання обладнання та розвиток персоналу може зменшити грошові виплати сьогодні, але збільшити майбутні втрати. Суперечність між ліквідністю та цілями сталого розвитку виникає тоді, коли негайна економія досягається через погіршення умов подальшої діяльності. Вона не є неминучою: частина ресурсозберігальних заходів поліпшує обидва результати.

Мета дослідження — обґрунтувати порядок перевірки антикризових рішень за їхніми короткостроковими фінансовими та довгостроковими економічними, екологічними і соціальними наслідками. Дослідження має концептуальний характер і спирається на зіставлення часових горизонтів управлінського рішення. Одиницею аналізу є конкретний захід зі скорочення чи відтермінування витрат, а не інвестиційний портфель підприємства загалом.

Виявлена Н. Маслак асинхронність виробничого і фінансового відновлення аграрного сектору свідчить про обмеженість оцінювання відновлення за одним результатом [1]. Концепція організаційної резильєнтності пов’язує подолання порушень із подальшою адаптацією [2]. OECD та FAO розглядають підготовку до природних небезпек і довгострокове зміцнення спроможностей як складові резильєнтності сільського господарства [3]. Перенесення цих положень на рівень антикризового рішення підприємства потребує окремого визначення його наслідків для ресурсів, працівників і майбутніх грошових потоків.

Пропонується оцінювати кожний захід за двома часовими горизонтами. На короткому горизонті встановлюють величину й дату вивільнення коштів, вплив на касовий розрив та можливість виконати обов’язкові платежі. На довгому горизонті визначають витрати відновлення призупиненого процесу, зміну ресурсомісткості, ризик простоїв і втрати компетентностей. Горизонт порівняння має охоплювати щонайменше завершення відповідного виробничого циклу та період прояву відкладених наслідків; однаковий календарний строк для всіх заходів може спотворити висновки.